

Penmail

Jaargang 9, nr. 4 – Oktober 2014

Uitgave : Werkgroep Kinderhandschrift

Redactie: Dick Schermer (dick.schermer@upcmail.nl)

Gratis digitaal kwartaalblad met informatie over kinder- en jeugdhandschrift

Doel en doelgroep

Met deze Penmail willen we mensen met belangstelling voor het schrift van kinderen en jeugdigen regelmatig informeren.

We vermoeden dat er bij meerdere groepen behoefte bestaat aan regelmatige informatie op dit gebied: Stichting Schrijfpedagogische Hulpverlening (SPH), Vereniging van Leraren Schoonschrijven en Machineschrijven (VLSM), Nederlandse Orde van Grafologen (NOG), Landelijke Bond van Remedial Teachers (LBRT), Onderwijsadviesdiensten (schrijfspecialisten), schrijftherapeuten.

Afbakening

Penmail zal zich vooral richten op deze terreinen: Schrijfonderwijs, schrijfmethoden, schrijfmateriaal, schriftontwikkeling, schrijftests, verband tussen handschrift en persoonlijkheid, ofwel pedagogische grafologie.

Informatie op het gebied van krabbels, tekeningen en kalligrafie valt buiten onze doelstelling.

Presentatie

We stellen ons voor in Penmail enige afwisseling in de informatie aan te brengen. Nu eens zal er naar een uitgave worden verwezen. Dan weer is er een bespreking, of volgt de letterlijke weergave.

0 – 0 – 0 – 0 – 0

Hulp bij profielwerkstuk en afstudeerscriptie

Het is heel verheugend! In de afgelopen tijd is er meermalen bij het Platform Handschriftontwikkeling aangeklopt. Leerlingen van havo/vwo vroegen en vragen mee te denken over hun ‘PWS’, dat een handschriftonderwerp onderzoekt. Pabostudenten stellen eenzelfde inzet op prijs bij hun thema, dat op schrijfdidactisch dan wel schrijfpsychologisch gebied kan liggen. Onlangs paste een studente bij haar scriptie de zogenaamde Delphi-methode toe.

Voor belangstellenden is het adres van het Platform: platformhso@home.nl.

De website is: <http://www.handschriftontwikkeling.nl>.

Bundel 46 “Over kinderhandschrift ...” is uit

Vorige maand verscheen de nieuwste bundel met vertaalde recente artikelen en een negental eigen bijdragen. In totaal 24 teksten op weer heel divers gebied, om er enkele te noemen:

- * Luchtdrukvest geeft rust ... tot in het handschrift toe, Moniek Roovers (pilotstudie)
- * Ons plastische brein heeft baat bij schrijven, dr. Norman Doidge
- * Zandtafel bevordert meer dan fijne motoriek alleen, K2-Publisher
- * Hoe denken kinderen over cursief schrijven? AHAF/Campaign for Cursive
- * Schrijfvaardigheden bij begin van groep 3, Marie-France Morin c.s.
- * Schrijfles rond voornamen, Dick Schermer

Deze bundel kost € 5,25 (excl. verzendkosten) en is te bestellen bij de redactie (zie bovenaan)
Een los artikel wordt met genoeg gratis toegezonden.

BIC voert campagne

De grote schrijffabrikant BIC vraagt van ieder die schrijven een warm toedraagt, een digitale petitie te tekenen om schrijven te redden: www.big.fightyourwrite.com.

In dat kader is er heerlijk pr-filmpje gelanceerd. Daarin maakt een handvol argumenten ludiek duidelijk waarom schrijven zo belangrijk is voor de ontwikkeling van jonge mensen.

Het filmpje (van net een minuut) is hier te vinden: <http://www.vimeo.com/97442738>.

Klik daarna op: BIC-Fight For Your Write PSA on Vimeo.

Nu ook Engelse versie van “Een visie op schrijven en typen”

In Penmail 34 (april 2014) stond het visiestuk van het Platform Handschriftontwikkeling al aangekondigd. Inmiddels staat het in zowel ons vertrouwde Nederlands als in de Engelse taal op de website van het Platform: <http://www.handschriftontwikkeling.nl>.

Om de opzet nog even in herinnering te roepen:

Principieel (deel 1):

1. Wat maakt schrijven met de hand waardevol?
2. Wat maakt typen waardevol?
3. Wat is te zeggen over de verhouding tussen handschrijven en typen?

Praktisch (deel 2):

4. Welke schrijfactiviteiten met de hand blijven waardevol in de basisschool?
5. Welke typeactiviteiten zijn waardevol in de basisschool?
6. Welke mogelijkheden zijn er voor handschrijven op tablet in de basisschool?

De lezer wordt van harte uitgenodigd te reageren.

Schrijven op tablet

Ik hou van cursief schrijven ...

omdat het sneller is dan blokschrift en er netjes uitziet.

Het is sneller, omdat alles wat je moet doen is schrijven met kleine lussen en je hebt geen letters die je achteruit moet verbinden.

Cursief ziet er netjes uit, omdat het lijkt of je je eigen handschrift bedenkt.”

Shaylee – Colorado

Stress en burn-out dreigt al bij driekwart van onze tieners!

Met hun boek *Stop met stressen: Handleiding voor tieners met een (bijna) burn-out* hebben (Houten, 2014) Annemieke Ruggenberg en Lotte Stegeman het eerste hulpboek voor opgebrande tieners uitgebracht. Het gaat hier om de groep jongeren tussen 12 en 18 jaar. Hun wereld bestaat uit het obsessief bezig zijn met presteren, voortkomend uit hun drang naar perfectionisme, enorme ambitie, sociale druk. Het bleek, dat 76% van de 2000 ondervraagde tieners de druk op hen als te groot ervaart.

Al in 1999 bestudeerde Michal Naftali 9 tienerhandschriften als casestudy. Zij toonde in één sample aan hoe de ‘beweging’ te lijden kan krijgen onder te grote druk:

Meine Eltern haben mir ein Fahrrad gekauft. Ich kann schon lenken. Mein Fahrrad hat eine gute Bereifung, Bremsen.

De beweging kenmerkt zich als volgt: mechanisch, ingehouden, statisch, op en neer; rigide basisritme; geen progressie; te regelmatig.